

Руба. Седум дни пред свадбата в недела од момата прашчаат у момчето стомна вино. Неколку моми ходат у момчето, имаешчем за момчето две кошули, две гашчи, една антерија, еден елек, една шамија, две бохчи; за браќа му, за свекор, свекрва, за чичовци, вујковци и тетиновци, по кошуља и риза; за јатрви вујни и тетки по крпа, за мајсторот што го учил занает и за учителот по кошула. Стигвешчем у момчето, сите тие дарови обесват на сизд во одајата к'де момчето имат обесени сите дарови што му пратила момата. Им даваат да ручаат и момчето им целиват р'ка и ги служат по ракиа (ако пијет). После момите пејет и играјет оро така, што три п'ти излевет надвор од вратата и влевет натре. Тоа се каже руба.

Замес. Три дни пред свадбата, в четврток рано, месвет у момчето две погачи; една за момата друга за кумот. Се берет у момчето неколку моми и замесват хлеб вака: донесват три ношви (на ошто месет хлеб) и три сита; три моми ќе засеат брашно и ќе го соберат наедно. Мало дете што имат татко и мајка клават сол и вода; и со дрвце кое имат на крајот топувче и кое викает кукудавка прво смешват брашното и водата; а момите после го замесват. После креваат детето на р'це, а детето три п'ти ќе удрит со дрвцето на греди и три п'ти ќе речит: „Момок и мома“. – Тоа се велит замес.

Истиот ден момите прават фруглицата (бајрак), која је трска на неа зашиена бела риза везана, а на врхот јаболко шикосано (варакосано со злато). После една девојка облечена во момчеви руби, со м'шки фес на глава, фаштат на оро то другите моми и водит танец, држешчем фруглицата.

Вечерта еден ковчег, во кој клаваат бамбаќерно семе ј'чмен и три јаболка, го испрашчаат у момата со фругличарите (кои носат фруглицата кога одеет за невеста; побратимите), кои, како г' однесат седват на него. По малу идет момата, им целуват р'ка и ги даруваат по риза, а тије је предаваат ковчегот и се врашчаат. По ними момчевиот татко со два-троица земат погачата, што месиха раното, и која је врзана крстообразно со црвена коприна и настреле имат цело и ходит у момата. Тамо им даваат да јадет, и таткото скршват погачата на виненото грне. После ќе се разговорат со моминиот татко за обушвата (дрехи).

Истиот вечер седум-осумнина од родината момчева земаат каниска (јастје со кое канат)

и погачата што месиха раното, и ходат у кумот да го канат на венчавање. Тамо се гошчаваат и ноќта се врашчаат назад.

Петок. По ручег се берат у момата нејсини сродници, невести и моми за да ја плетат. Се собираат околу неа и прво кладват мало дете што имат татко и мајка, за да ја заплетит и зачешљат, а момите ќе ја исчешљаат и ќе ја доплетат со песни. Кога тие ќе свршет, момата им целуват р'ка и си клават на глава фесот и шамијата (што је беше дал момчето на големиот армас); а после заедно со сите играт оро. Тога невестинската руба, која ќе носит у момчето, стоит в одајата обесена.

Во тој ден у момчето вие карафил во книжина, со кои фругличарите канат гостите. Најодзади фругличарите ходат у момата да кажат че во недеља имаат свадба. Невестата ги даруват по риза.

Собота. Неколцина се берат у момчето за да закољат волот (без вол не бидвит свадба). На волот накутват главата и роговите со цвеќа и китки и му пеат песни; и дури да го одерат и суредат, не престанват да пејет и да играет оро. По ручек фругличарите со карта вино (чутура) канет на вечера гостите што беа ги каниле во петокот, а кумот не. Како ќе кладат вечера на гостите, фругличарите се врашчаат у момата, к'де еднакво служат и од к'де не может да се вратет без повелање од моминиот татко.

Свадбени песни од Кукуш

Излегла је невеста

(Кога невестата се клањат у кумот)

Излегла је невестата

од утрина во недеља

да си мете рамни дворје,

дворје мете, солси роне.

Изметила, исчистила,

та застапа проти слонце,

спроти слонце од протива,

со слонцето си зборува:

„Еј ти слонце, лепо слонце!

Ти си греиш на високо,

ти си гледаш на далеку,

на далеку на широко,

нели виде мојата мајка,

мојата мајка, мојот тејко,

и моите до два брата,

до два брата два близнака,

и моите до две снахи,

до две снахи и две сестри?

Слонцето и проговара:

„Еј невесто црнооко!

Вчера от там поминах,

твојата мајка колак месе,

твојте браќа коња седлат,

твојте снахи вино точат,

твојте сестри венци виат,

ќе си ходат за невеста.“

К’де ќе одиш наша друшко

Кога невестата иставајет од дома је

„К’де ќе ходиш наша друшко!

Кому мајка ќе оставиш?

Кому тејко ќе оставиш?

Та и твојте брата?“-

„Оставам, ќе ги нар’чам,

на градина рамн’ босиљок.“

Сон го краде лудо младо

Кога зетот ручат у невестата

Сон го краде лудо младо,

сон му краде црни очи,

а не може да заспиел-

Донесејте шарен бардак,

шарен бардак студна вода.-

Донесоха шарен бардак

шарен бардак, студна вода,

нема вода да заспиел –

Донесејте лоза с грозје! –

Донесоха лоза с грозје,

нема лудо да заспиел. –

Донесејте благи јаболка!

Донесоха благи јаболка,

нема лудо да засpie. –

Донесејте шарен јорган!-

Донесоха шарен јорган,

нема лудо да засpie! –

Донесејте мала мома! –

Донесоха мала мома,

тога лудо је заспало.

Од зборникот на Миладиновци.

Марко Китевски